

SÖYLEMLERİMİZ İLE EYLEMLERİMİZ NE KADAR ÖRTÜŞÜYOR

Dilimizden dökülen sözler, bizlerin ne düşündüğünü, meseleler karşısında nerede durduğumuzu gösteren işaretlerdir. Her an ortaya konulan hal ve davranışlar, dilimizden dökülen sözlerin ve yaptıklarımızın eylemlere dönüşmüş halidir. Doğal olan, aynı beyinden çıkan iki umdenin birlikteliğidir. Birbirlerini tamamlaması, aksi yönlü olmamasıdır.

İnsanlar arası ilişkilerde bireylerin birbirlerine karşı güven oluşturabilmesinde söylem-eylem birlikteliği fevkalade önemlidir. Verilen sözler yerine gelmediğinde insanlar o sözü verene bir daha güvenmediğine, bana güvenin dediği zaman da mesafeli yaklaştığına şahit olunmaktadır. Söz verildiğinde yerine getirmek, söylediklerimizi eyleme geçirdiğimizi göstermektedir. Hayatımızın farklı noktalarında bunun yansımalarını görmek mümkündür.

Alış-veriş, söylemlerle eylemlerin test edildiği noktalardan birisidir. Esnafların yapacaklarını söz verdiği günde yerine getirmesi normal olan bir durumdur. Ancak söz verdiği halde yerine getirmeyenler de vardır. Hatta yapılacak işlerin söz verilen vasıflarda olmaması da söz konusudur. Eğer böyle bir durum söz konusu ise, bu söylemlerimizle eylemlerimizin farklılığını göstermektedir.

Aile, toplumun en küçük nüvesidir. Ailede anne-baba ile çocukları arasında iyi bir ilişkinin oluşabilmesinde de söylemlerle eylemlerin aynı olması gerekmektedir. Sigara içen bir baba, çocuğuna içme dediği zaman ne kadar inandırıcı olabilecektir. Yalan söylediği zaman, nasıl yalan söyleme diyebilecek ve kendisine inandırabilecektir. Bunun en fazla yansıdığı nokta, gelen telefonlara evde olmadığını söylemek gibi. Son dönemlerde altın tepside sunulan yalan çeşidi olan beyaz yalan kavramının kullanılmasıdır. Yapılan yanlış işleri iyi bir uygulamaymış gibi göstermek ideal bir örnek olma eylemi değildir. Anne ve babasından söyledikleriyle yaptıklarının farklılığını gören çocuklar, hayatlarında aynı uygulama içerisinde olacaktır. Çünkü çocukların hayatlarında ilk örnek anne ve babalarıdır.

Söylem-eylem birlikteliğinin test edildiği bir başka nokta ise, eğitici konumunda olan kişilerdir. Öğrencilerin anne ve babadan sonra en fazla örnek aldığı şahsiyetler öğretmenleridir. Özellikle ilkokula başlayan çocuklar öğretmenlerinin söylediklerinin çok doğru olduğunu düşünmektedirler. Hatta evde herhangi bir meselede eğer öğretmeninden öğrendiği bir şey varsa onun tek doğru olduğuna ailesini ikna etmeye çalışmaktadır. Eğitici konumunda olan kişilerin her şeyden önce şahsiyet problemini aşmış olmaları gerekmektedir. Öğrencilerine açıklayamayacakları bir hal ve durum içinde olmamalarıdır. Çünkü öğrenci, örnek aldığı öğretmeninde gördüğü farklı davranışları değerlendirecek ve belki de öğretmen de bunu yaparsa diğer insanlar ondan farksızdır diyebilecektir. Bu da, o öğrencinin şahsiyet şekillenmesinde önemli kırılmalara sebep olabilecektir.

Söylem-eylem birlikteliğinin arandığı hayatımızdaki bir diğer nokta, idareci-memur ilişkileridir. Herhangi bir konuda verilen iznin sonucun olumsuz gitmesi durumunda memura o emri verenin kendisi olmadığını söylemesi, yapılması için söz verilen işlerin zamanı geldiği halde takip edilmediği halde tamamlanamaması gibi. Yönetici olanlar görevlerinin başında sağlam bir şekilde durdukları ve işlerini takip ettikleri çerçevede emrinde olanlara da bu hal ve davranışlar olumlu yönde yansacaktır. Memurun yöneticinin verdiği görevleri yapması, yapacağım diyerek göz ardı etmemesi gerekir. Dolayısıyla kazanan yönetici, memur, kurum dolayısıyla ülke olacaktır. Söylem-eylem birlikteliğinin zincirleme olarak nerelere kadar gittiğinin en önemli yansıması söz konusu örnekte görülmektedir.

Söylemlerle eylemlerin birlikte olmasına dinimiz de önem vermektedir. Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de *“Niçin yapmadığınız şeyleri başkalarına yapın diyorsunuz, yapmadığınız şeyleri söylemeniz Allah katında büyük bir azap gerektiren bir iştir”* (Saf, 61/2-3), diğer bir ayette ise, *“İnsanlara iyiliği tavsiye ediyorsunuz, Allah'ın kitabını okuyor olduğunuz halde kendinizi unutuyorsunuz”* (Bakara, 2/44) buyurmaktadır. Mezkûr ayetlerde, bizi yaratan Rabbimiz söylemlerimizle eylemlerimizin birlikte olmasını istemektedir.

İnsan, fitrat olarak nitelendirilen yaratılış kodlarımızda içimizdeki düşüncelerle söylemlerimiz ve onların pratiğe yansımaları olan eylemlerimizin bütünlük arz etmesi gerekmektedir. Söylemlerle eylemlerin bütünlük arz etmediği kişilerde şahsiyet problemlerinden söz etmek mümkündür. Çünkü zincirin halkalarından bir veya bir kaç kopmuştur.

Hayat, bireylerin her durumda açık ve net olmalarıyla daha anlamlı hale gelecektir. Hayatımızda anlamsızlık varsa bunda şahsiyetimizdeki eksikliklerin de katkısı olduğunu düşünmek gerekir. Söylem ve eylem birlikteliğinde istikamet bulan bir hayat hem bireyler hem de onların değer verdikleri için her zaman elzem olan bir durumdur.